

Nr. 28.

16.
nóvbr.

Lög

um

veitingu prestakalla.

Vjer Frederik hinn Áttundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Þegar prestakall í þjóðkirkjunni losnar, fer um veitingu þess eptir reglum þeim, sem hjer fara á eptir.

2. gr.

Þegar prestakall losnar, auglýsir biskup kallið, og gefur umsækjendum jafnframt hæfilegan frest til að sækja um það. Biskup skýrir síðan prófasti þeim, sem hlut á að máli, tafarlaust frá því, að kallið sje laust. En prófastur annast aptur tafarlaust um, að sóknarnefnd hver semji kjörskrá yfir þá sóknarbúa, sem atkvæðisrjett hafa á safnaðarfundum.

3. gr.

Kjörskrá skal vera þannig löguð, að á henni sjeu 6 dálkar fyrir töluröð kjósenda, nöfn, aldur, stöðu, heimili og kosningarmerki. Nöfnum kjósenda sje raðað eptir stafrófsröð. Sóknarnefndin skal hafa lokið samningu skrárinnar innan viku frá því er formaður nefndarinnar fjeck brjef prófasts. Þegar er skráin er samín, skal leggja hana fram á hentugum stað í sókninni, kjósendum til sýnis, og jafnframt auglýsa á þann hátt, er vant er að birta auglýsingar þar í sókninni, hvar hún liggi frammi, enda sje skráin kjósendum þar til sýnis í fulla viku.

4 gr.

Nú telur einhver sjer ranglega sleppt af skrá eða einhvern ranglega tekinn á skrá, og skal hann þá kæra það brjeflega fyrir sóknarnefnd innan viku frá seinasta sýningardegi skrárinnar. Sóknarnefndin boðar kæranda og kærða, hafi yfir einhverjum verið kært, þegar í stað á fund með sjer og úrskurðar kæruatriðið á fundinum. Neiti sóknarnefnd manni um að taka hann á skrá, má hann skjóta úrskurði sóknarnefndarinnar til kjörstjórnar, er þá úrskurðar málið áður en gengið er til kosninga.

5. gr.

Um leið og gengið er frá kjörskránni, skal sóknarnefnd kjósa 1 fulltrúa meðal atkvæðisbærra safnaðarmanna, eða, sje prestakallið ekki nema 1 sókn, þá 2 fulltrúa, Nr. 28. Lög 16. nóvember um veitingu prestakalla.

Lov

om

Præstekalds Besættelse.

Nr. 28.
16.
Novbr.

Vi Frederik den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark,
de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Naar et Præstekald i Folkekirken bliver ledigt, forholdes der med Hensyn til dettes Besættelse efter følgende Regler.

§ 2.

Naar et Præstekald bliver ledigt, opslaar Biskoppen Kaldet som vakant og giver samtidig Ansøgere en passende Frist til at søge om samme. Biskoppen meddeler derefter vedkommende Provst uden Ophold Underretning om, at Kaldet er ledigt. Men Provsten sørger igen uden Ophold for, at vedkommende Sogneudvalg affatter Valgliste over de Menighedsmedlemmer, som have Valgret paa Menighedsmøder.

§ 3.

Valglisten skal være saaledes affattet, at den indeholder 6 Rubriker: for Vælgernes Nummer, Navne, Alder, Stand, Hjemsted og Valgmærke. Vælgernes Navne ordnes efter Bogstavfølge. Sogneudvalget skal have affattet Valglisten fuldt færdig inden en Uge efter at Udvalgets Formand modtog Provstens Skrivelse. Saasnart Listen er affattet, skal den fremlægges til Eftersyn for Vælgerne paa et bekvemt Sted i Sognet, hvorhos det samtidig paa den for offentlige Kundgørelser paa vedkommende Sted brugelige Maade skal bekendtgøres, hvor den ligger fremme, og der skal Listen være til Eftersyn for Vælgerne i en hel Uge.

§ 4.

Enhver, som anser sig urettelig udeladt af Valglisten eller en anden urettelig optaget, skal indgive en skriftlig Klage derom til Sogneudvalget inden en Uge efter den sidste Dag, da Valglisten ligger fremme til Eftersyn. Sogneudvalget tilsiger uopholdelig Klageren og den Indklagede, saafremt der har været indgivet Klage over nogen, til et Møde med sig og paakender Klagepunktet paa Mødet. Naar et Sogneudvalg nægter en Mand Optagelse paa Valglisten, kan denne indanke Sogneudvalgets Kendelse til Valgbestyrelsen, som saa afgør Sagen inden der skrides til Valg.

§ 5.

Samtidig med at Valglisten gøres færdig, vælger Sogneudvalget blandt Menighedens valgberettigede Medlemmer 1 Repræsentant, eller hvis Præstekaldet kun er et
Nr. 28. Lov af 16. November om Præstekalds Besættelse.

Nr. 28. til þess að standa fyrir kosningu prestsins, ásamt prófasti. Sóknarnefndin sendir síðan
 16. prófasti þegar í stað kjörskrána með árituðu vottorði sínu um, að skráin hafi legið
 nóvbr. frammi lögskipaðan tíma og tilkynnir honum jafnframt fulltrúakosninguna, en prófastur skýrir biskupi um hæl frá tölu kjósenda í prestakallinu og biskup aptur landsstjórn.

6. gr.

Þegar umsóknarfresturinn er á enda, sendir biskup landsstjórninni skýrslu um það, hverjir sótt hafi, og um það, hvort þeir fullnægi lögmæltum kröfum til prestskapar í þjóðkirkjunni og hve marga kjörseðla þurfi. Stjórnin annast þá um, að tilbúnir sjeu og sendir biskupi nægilega margir kjörseðlar, miðað við tölu kjósenda í prestakallinu, með áprentuðum nöfnum umsækjenda og af sömu gjörð og kjörseðlar þeir, sem lýst er í 19. gr. laga um kosningar til alþingis frá 3. okt. 1903, en biskup sendir aptur prófasti með ábyrgðarbrjefi umsóknarbrjefin og kjörseðlana, með þeim athugasemdum um umsækjendurna, er hlýða þykja. Prófastur sendir síðan tafarlaust sóknarnefnd eða sóknarnefndum útdrátt úr umsóknarbrjefunum og athugasemdum biskups, en frumritin skal leggja fram á kjörstaðnum. Jafnframt stofnar prófastur til kjörfundar fyrir allt prestakallið á hentugum stað með 2 vikna fyrirvara, er auglýsa skal á vanalegan hátt. Sóknarnefndin skal þegar í stað leggja nefnda útdrætti fram á hentugum stað í sókninni og jafnframt auglýsa, að það sje gjört, enda liggi brjefin kjósendum til sýnis í fulla viku. Þegar brjefin hafa legið frammi áskilinn tíma, endursendir sóknarnefndin prófasti þau með áritun nefndarinnar um, að þau hafi legið frammi eins og til stóð, eða annast að minnsta kosti um, að þau sjeu komin á kjörstaðinn fyrir kjörfund.

7. gr.

Nú er kominn kjörfundardagur, og skal þá prófastur og fulltrúar sóknarnefndar eða sóknarnefnda samkvæmt 5. gr. mæta á tilteknum stað og stundu. Prófastur og fulltrúar þessir stýra kosningunni og er prófastur formaður kjörstjórnarinnar. Hann setur fund og stýrir fundi. Hamli veður, ófærð, umgangsveiki eða önnur ósjálfráð atvik ferðum manna, skal prófastur boða kjörfund að nýju, ef meiri hluti atkvæðisbærra safnaðarmanna í prestakallinu ekki sækir fundinn. Hamli ósjálfráð atvik aptur á móti ekki, skal halda fundinn, þótt meiri hluti kjósenda sje ekki mættur.

8. gr.

Kjörstjórnin skal hafa gjörðabók, er sjerstaklega sje til þess gjörð og löggilt af biskupi, atkvæðaskrá og atkvæðakassa með sömu gjörð og atkvæðakassar við alþingiskosningar. Fundarhúsi skal vera þannig háttað, að inn af fundarherberginu sje herbergi eða klefi, er ekki sje inngengt í nema úr fundarherberginu, og að öðru leyti svo um búið, að ekki sjáist að utan eða annarsstaðar frá þangað inn, nje heldur sje hægt að sýna kjörseðilinn þeim, er utan klefans kynni að vera. Sje herbergjum ekki svo háttað sem nú var sagt, skal tjalda svo horn af fundarherberginu, að ekki sjáist úr því, hvað gjört er fyrir innan tjaldið. Í klefanum eða fyrir innan tjaldið skal vera borð og hæfilega margir blýantar samlitir.

Kirkesogn, 2 Repræsentanter til sammen med Provsten at lede Valget. Sogneudvalget indsender derefter uopholdelig Valglisten til Provsten med paategnet Attest om, at den har ligget fremme den lovbefalede Tid, og meddeler ham samtidig Underretning om Valget af Repræsentanter, men Provsten underretter uden Ophold Biskoppen og Biskoppen Regeringen om Antallet af Vælgere i Præstekaldet.

Nr. 28.
16.
Novbr.

§ 6.

Naar Ansøgningsfristen er udløbet, indsender Biskoppen til Regeringen Beretning om, hvem der har indgivet Ansøgning, om de fyldestgør de lovbefalede Betingelser for at være Præst i Folkekirken, og hvor mange Stemmesedler der behøves. Regeringen sørger da for, at der forfærdiges og tilsendes Biskoppen et tilstrækkeligt Antal Stemmesedler, beregnet efter Antallet af Vælgere i Præstekaldet, med Ansøgernes paatrykte Navne, forfærdigede efter de samme Regler, som de i Lov om Valgene til Altinget 3. Okt. 1903 § 19 beskrevne Sedler, men Biskoppen tilsender igen Provsten i et anbefalet Brev Ansøgningerne og Stemmesedlerne med de Anmærkninger med Hensyn til Ansøgerne, som der maatte findes Anledning til. Provsten indsender derefter uopholdelig til Sogneudvalget eller Sogneudvalgene et Uddrag af Ansøgningerne og Biskoppens Anmærkninger, men Originalerne skulle fremlægges paa Valgstedet. Samtidig indvarsler Provsten til et Valgmøde for hele Præstekaldet paa et bekvemt Sted med 2 Ugers Varsel, der bekendtgøres paa sædvanlig Maade. Sogneudvalget bør uopholdelig fremlægge de nævnte Uddrag paa et bekvemt Sted i Sognet og samtidig bekendtgøre, at dette er sket, hvorhos Dokumenterne bør ligge fremme i en hel Uge til Eftersyn for Vælgerne. Naar Dokumenterne have ligget fremme i den befalede Tid, tilbagesender Sogneudvalget dem til Provsten med Sogneudvalgets paategnede Attest om, at de have ligget fremme paa lovbefalede Maade, eller sørger i det mindste for, at de er ankomne til Valgstedet inden Valgmødet.

§ 7.

Paa Valgdagen bør Provsten og Sogneudvalgets eller Sogneudvalgenes Repræsentanter ifølge § 5 give Møde paa det bestemte Sted til bestemt Tid. Provsten og disse Repræsentanter lede Valget, og Provsten er Valgbestyrelsens Formand. Han aabner Mødet og bestyrer samme. Saafremt Uvej, Ufø, Epidemi eller andre utilregnelige Omstændigheder lægge Hindringer i Vejen for Rejser, skal Provsten indvarsle til et nyt Valgmøde, saafremt Flertallet af Præstekaldets valgberettigede Menighedsmedlemmer ikke giver Møde. Lægge utilregnelige Omstændigheder derimod ikke Hindringer i Vejen, afholdes Mødet, selv om Flertallet af Vælgerne ikke har givet Møde.

§ 8.

Valgbestyrelsen bør være forsynet med en Valgbog, som dertil særlig er forfærdiget og autoriseret af Biskoppen. Stemmeliste og Stemmekasse forfærdiges efter de samme Regler som Stemmekasser ved Altingsvalg. Valglokalet skal være saaledes indrettet, at der ved Siden af Valgværelset findes et tilstødende Værelse eller Rum, som ikke har nogen Indgang undtagen fra Valgværelset, og saaledes indrettet iøvrigt, at man ikke kan se der ind udefra eller andetsteds fra og man heller ikke kan vise Stemmeseddelen til dem, som maatte befinde sig udenfor Rummet. Er Valglokalet ikke saaledes indrettet, som nys berørt, kan der anbringes et Forhæng foran et af Valglokalets Hjørner, saaledes at man ikke fra samme kan se, hvad der foregaar indenfor Forhængen. I Rummet eller indenfor Forhængen skal der være et Bord og ensfarvede Blyanter i et tilstrækkeligt Antal.

Nr. 28. Lov af 16. November om Præstekalds Besættelse.

Nr. 28.

16.
nóvbr.

9. gr.

Prófastur segir kjósendum í fundarbyrjun hverjir sjeu í kjöri. Síðan leggur kjörstjórnin úrskurð á þær kærur, er til hennar hefur verið skotið samkv. 4. gr. og færir úrskurði sína til bókar. Af atkvæða ræður úrslitum um öll atriði, er kjörstjórnin úrskurðar. Sjeu atkvæði jöfn, sker sá atkvæðahelmur úr, sem prófastur fylgir.

10. gr.

Áður en atkvæðagreiðslan hefst, skal kjörstjórnin opna atkvæðakassann og sýna kjósendum og umsækjendum eða umboðsmönnum þeirra, að kassinn sje tómur. Að því búnu læsir kjörstjórnin kassanum. Svo er gengið til kosninga.

11. gr.

Þeir, sem neyta vilja atkvæðisrjettar síns, verða að mæta sjálfir. Kjósendur ganga fram og kjósa í þeirri röð, sem þeim lízt og eptir því sem þeir komast að. Án leyfis kjörstjórnar mega ekki vera í kosningarstofunni með henni aðrir en umsækjendur eða umboðsmenn þeirra, svo og hæfilega margir kjósendur, er koma og fara. Kjörstjórn getur kvatt menn sjer til aðstoðar til að halda uppi reglu meðan á kosningu stendur. Þá er kjörstjórnin hefur kannast við kjósanda, afhendir hún honum kjörseðil og vísar honum til atkvæðaklefans, og má þar enginn annar inni vera; kjósandi merkir þar kross innan í hringinn fram undan nafni þess umsækjanda, er hann kys, brýtur síðan seðilinn saman þannig, að letrið snúi inn, gengur með seðilinn að atkvæðakassanum í fundarherberginu og stingur honum þar niður um lokrifuna á kassanum. Jafnframt getur maður úr kjörstjórninni þess á atkvæðaskránni, að kjósandi hafi kosið, og annar maður setur kosningamerki við nafn kjósanda á kjörskránni. — Önyttist seðillinn fyrir kjósanda eða gallist, getur hann fengið nýjan seðil hjá kjörstjórn gegn því að skila hinum, er önyttist eða skemmdist.

Sje kjósandi ekki fær um að kjósa vegna orsaka, er kjörstjórnin metur gildar, skal sá úr kjörstjórn, er kjósandi tilnefnir, hjálpa honum til þess. Þess skal stuttlega getið í gjörðabókinni.

Gengur svo koll af kolli þangað til enginn gefur sig fram; þá kjósa þeir, er í kjörstjórn sitja og umboðsmenn umsækjendanna, eigi þeir atkvæðisrjett, á sama hátt og aðrir kjósendur, og er kosningunni þar með lokið.

Þó má kosningagjörðin eigi standa skemur en 2 stundir nema allir kjósendur, sem á kjörskrá standa, hafi neytt kosningarrjettar áður en sá tími er kominn.

12. gr.

Í Reykjavík má kjósa á fleirum en einum stað í einu, eptir nánari ákvæðum kjörstjórnar. Þó skal setja kjörfund, telja saman atkvæði og slita fundi á sama stað, og er sá staður aðalkjörestaðurinn, enda stendur kjörstjórn fyrir öllum fundargjörðum þar. Á hinum stöðunum er að eins tekið við atkvæðum þeirra kjósenda, er kjörstjórn hefur vísað þangað. 3 menn taka þar við atkvæðum. Sje einn tilnefndur af kjörstjórn, en hinir 2 af sóknarnefndinni. Í stað kjörskrár skal á aukakjörstöðunum nota staðfest eptirrit af skránni. Að öðru leyti fer atkvæðagreiðsla á aukakjörstöðunum fram á sama hátt og á aðalkjörestaðnum. Þegar atkvæðagreiðslu er lokið á aukakjörstöðunum, færa fundarstjórnarnir þar kjörstjórninni sjálfir atkvæðakassana, og opnar kjörstjórn-

§ 9.

Ved Mødets Begyndelse meddeler Provsten Vælgerne Valgkandidaternes Navne. Derefter paakender Valgbestyrelsen de Klager, som maatte være indankede til den ifølge § 4, og protokollere sine Kendelser. Stemmeferlighed gør Udslaget med Hensyn til alle de Punkter, som Valgbestyrelsen paakender. Ere Stemmerne lige, gør Provstens Stemme Udslaget.

§ 10.

Inden Afstemningen begynder, bør Valgbestyrelsen aabne Stemmekassen og vise Vælgerne og Ansøgerne eller dissers Repræsentanter, at Kassen er tom. Derefter aflaaer Valgbestyrelsen Kassen, hvorefter der skrides til Afstemning.

§ 11.

Enhver, som vil benytte sin Stemmeret, bør give Møde personlig. Vælgerne træde frem og afgive deres Stemmer i den Orden, de finde for godt og efter som de kan komme til. Uden Valgbestyrelsens Tilladelse maa der ikke i Valglokalet sammen med den være andre end Ansøgerne eller deres Repræsentanter og et passende Antal Vælgere, som komme og gaa. Valgbestyrelsen kan paakalde Assistance hos de tilstedeværende for at holde Orden under Valghandlingen. Naar Valgbestyrelsen har identificeret Vælgeren, leverer den ham en Stemmeseddel og henviser ham til Stemmeafgivningsrummet, hvorinde ingen anden maa befinde sig; Vælgeren sætter et Kryds inde i Cirkelen ved den Ansøgers Navn, som han stemmer paa, lægger Seddelen sammen saaledes at Skriften vender ind ad, gaar med Seddelen hen til Stemmekassen i Valglokalet og putter den i Kassen gennem Revnen i Laaget. Samtidig anmærker et af Bestyrelsens Medlemmer paa Valglisten, at Vælgeren har afgivet sin Stemme, og et andet Medlem anbringer et Valgmærke ved Vælgerens Navn paa Valglisten. Ødelægges Seddelen hos Vælgeren eller bliver ugyldig, kan han faa en ny Seddel hos Valgbestyrelsen, imod at tilbagelevere den anden Seddel, som ødelægges eller beskadigedes.

Er Vælgeren ikke i Stand til at vælge af Grunde, som Valgbestyrelsen godkender, skal det Medlem af Valgbestyrelsen, som Vælgeren anmoder derom, være ham behjælpelig dermed. En kort Bemærkning desangaaende indføres i Valgprotokollen.

Derefter vedbliver Stemmeafgivningen Mand efter Mand indtil ingen melder sig, hvorpaa Valgbestyrelsens Medlemmer og Ansøgernes Repræsentanter afgive Stemme, for saa vidt de ere stemmeberettigede, paa samme Maade som de andre Vælgere, hvorefter Valghandlingen er afsluttet.

Dog maa Valghandlingen ikke vare mindre end to Timer, medmindre alle Vælgere, som findes anførte paa Valglisten, have gjort Brug af deres Stemmeret, inden den Tid er forløbet.

§ 12.

I Reykjavik kan Valget samtidig foregaa paa flere end et Sted efter Valgbestyrelsens nærmere Bestemmelse. Dog skal Valgmødet aabnes, Stemmerne sammentælles og Valghandlingen afsluttes paa det samme Sted, hvilket Sted er Hovedvalgstedet, hvorfor Valgbestyrelsen leder alle Forhandlinger der. Paa de andre Steder modtages kun de Vælgeres Stemmer, som Valgbestyrelsen har vist derhen. Der modtages Stemmer af tre Personer, en udnævnt af Valgbestyrelsen, men de to andre af Sogneudvalget. I Stedet for Valgliste benyttes paa Ekstravalgstederne en bekræftet Genpart af Valglisten. Iøvrigt foregaar Stemmeafgivningen paa Ekstravalgstederne paa samme Maade som paa Hovedvalgstedet. Naar Stemmeafgivningen er afsluttet paa Ekstravalgstederne, overbringe de derværende Ledere af Valgene personlig Stemmekasserne til

Nr. 28. in kassana, blandar kjörseðlunum úr þeim saman við kjörseðlana úr atkvæðakassa
 16. aðalkjörstaðarins, og fer svo um talning atkvæða eins og segir í 13. gr.
 nóvbr.

13. gr.

Þegar atkvæðagreiðslu er lokið, telur kjörstjórn saman atkvæði að viðstöddum umsækjendum eða umboðsmönnum þeirra. Prófastur les upp kjörseðlana en 2 menn aðrir úr kjörstjórninni skrifa, hvor í sínu lagi, upp tölu þeirra atkvæða, er hver umsækjandi hefur hlotið. Reynist það, að atkvæði hafi verið greidd um fleiri en einn umsækjanda á sama seðli, eða reynist seðillinn á einhvern hátt sjerkenndur, og sje ástæða til að ætla, að kjósandi hafi einkennt hann af ásettu ráði, skal dæma seðilinn ógildan. Þegar kjörseðlar allir hafa verið lesnir upp, telur kjörstjórnin saman atkvæði og ber tölu þeirra saman við atkvæðaskrána og kjörskrána, lætur síðan gildu seðlana í umslag og hina ógildu í annað, og forsiglar loks bæði umslögin með innsigli prófasts, innsigli annars manns úr kjörstjórninni og þess umsækjanda, er flest fjekk atkvæði, eða umboðsmanns hans, sje annarhvor þeirra viðstaddur.

14. gr.

Þá getur kjörstjórnin stuttlega úrslita kosningarinnar í gjörðabókinni. Skal þar bóka kjósendatölu í prestakallinu samkvæmt kjörskrá, tölu þeirra, er atkvæði greiddu á fundinum, og tölu atkvæða þeirra, er hver umsækjandi hlaut. Prófastur heldur gjörðabókina.

Að því búnu skal lesa upp gjörðabókina og leita staðfestingar fundarmanna á henni. Umsækjendur eða umboðsmenn þeirra eiga heimtingu á, að fundarbókin greini stuttlega frá ágreiningsálitum þeirra um hvert fundaratriði. Bæði kjörstjórnin og umsækjendur eða umboðsmenn þeirra skulu skrifa nöfn sín undir gjörðabókina.

15. gr.

Nú vill einhver koma fram með kæru út af kosningunni, og skal hann þá senda prófasti skriflega kæru áður en vika líður frá því er kosningin fór fram, en prófastur kallar þegar saman kjörstjórnina til að segja álit sitt um kærana og gefur jafnframt kæranda og þeim, sem yfir kann að vera kært, kost á að sækja fundinn.

16. gr.

Með næstu pósthferð eptir kjörfund eða eptir kjörstjórnarfund þann, sem um ræðir í 15. gr., hafi kosning verið kærð, sendir prófastur landsstjórninni í ábyrgðarbrjefi orðrjetta útskrift úr gjörðabókinni, umsóknarbrjef umsækjenda, kjörskrár og önnur skjöl, sem lögð voru fram á kjörfundinum, svo og kæru, hafi kosning kærð verið, og umsögn kjörstjórnar og atkvæðaumslögin eins og frá þeim var gengið í lok kjörfundar.

17. gr.

Hafi kosningin farið fram lögum samkvæmt, eða sjeu að minnsta kosti engir þeir gallar á henni, er haft geti veruleg áhrif á úrslit kosningarinnar, veitir landsstjórnin þeim umsækjanda prestakallið, er hefur fengið meiri hluta greiddra atkvæða. Hafi enginn náð þeim atkvæðafjölda eða sjeu verulegir gallar á kosningunni, er stjórnin ekki beinlínis bundin við atkvæðagreiðsluna og leitar hún þá tillögu biskups um það, hverjum umsækjanda kallið skuli veitt.

Valgbestyrelsen, der aabner Kasserne og blander Stemmesedlerne fra dem med Nr. 28. Stemmesedlerne fra Hovedvalgstedets Stemmekasse, hvorefter der forholdes med Stem- 16. Novbr. mernes Optælling efter § 13.

§ 13.

Naar Stemmeafgivningen er sluttet, optæller Valgbestyrelsen Stemmerne i Overværelse af Ansøgerne eller deres Repræsentanter. Provsten oplæser Stemmesedlerne, medens to andre af Valgbestyrelsens Medlemmer, hver for sig, opskrive Antallet af de Stemmer, som er faldet paa hver Ansøger. Viser det sig, at der paa samme Seddel er blevet stemt paa mere end en Ansøger, eller Seddelen paa en eller anden Maade gjort kendelig fra de øvrige Sedler, og der er Anledning til at tro, at Vælgeren med Vilje har gjort den kendelig, skal Seddelen kendes ugyldig. Naar alle Stemmesedlerne er blevet oplæste, optæller Valgbestyrelsen Stemmerne, og konfererer deres Antal med Stemmelisten og Valglisten, indlægger derefter de gyldige Sedler i en Konvolut og de ugyldige i en anden, og forsegler sluttelig begge Konvolutterne med Provstens Segl, med et andet Valgbestyrelsesmedlems Segl samt den Ansøgers Segl, der har faaet de fleste Stemmer eller hans Repræsentants, hvis en af dem er til Stede.

§ 14.

Derefter indfører Valgbestyrelsen en kort Beretning om Valghandlingens Udfald i Valgprotokollen. I denne skal indføres Antallet af Vælgere i Præstekaldet ifølge Valglisten, Antallet af dem, som afgav Stemme paa Valgmødet, samt Antallet af de Stemmer, som hver Ansøger fik. Provsten fører Valgprotokollen.

Derpaa skal Valgprotokollen oplæses og Bekræftelse af samme indhentes hos de mødte. Ansøgere eller deres Repræsentanter have Krav paa, at Valgprotokollen indeholder en kort Fremstilling af deres afvigende Anskuelse angaaende ethvert af Mødets Forhandlingspunkter. Saavel Valgbestyrelsen som Ansøgerne eller deres Repræsentanter skulle underskrive Forhandlingsprotokollen.

§ 15.

Vil nogen indgive en Klage i Anledning af Valget, skal han indsende en skriftlig Klage til Provsten inden en Uges Forløb efter Valget; Provsten sammenkalder uopholdelig Valgbestyrelsen for at afgive Erklæring om Klagen, og giver desuden Klageren og den, over hvem der maatte være klaget, Lejlighed til at overvære Mødet.

§ 16.

Med første Post efter Valgmødet eller efter det i § 15 omhandlede Valgbestyrelsesmøde, saafremt der har været klaget over Valget, indsender Provsten til Regeringen i et anbefalet Brev en ordret Udskrift af Valgprotokollen, Ansøgernes Ansøgninger, Valglisten samt andre paa Valgmødet fremlagte Dokumenter, saavel som Klage, hvis der har været klaget over Valget, tilligemed Valgbestyrelsens Erklæring og Stemmekonvolutterne, saaledes som de blev udfærdigede ved Valgmødets Slutning.

§ 17.

Er Valghandlingen foregaaet overensstemmende med Loven, eller klæber der i det mindste ingen saadanne Mangler ved den, der kunne have en afgørende Indflydelse paa Valgets Udfald, kalder Regeringen den Ansøger til Præstekaldet, som har erholdt Majoriteten af de afgivne Stemmer. Har ingen erholdt et saa stort Antal Stemmer, eller klæber der væsentlige Mangler ved Valget, er Regeringen ikke ligefrem bundet ved Afstemningen, og indhenter da Biskoppens Erklæring om, hvem der skal kaldes til Præstekaldet.

Nr. 28.

16.
nóvbr.

18. gr.

Nú hefur ekki nema einn umsækjandi, er fullnægir kröfum til prestsskapar í þjóðkirkjunni, sótt um prestakall, og skal þá kjörstjórnin engu að síður boða til kjörfundar fyrir prestakallið, en þá leitar kjörstjórnin að eins munnlegra atkvæða fundarmanna um það, hvort heldur eigi að veita embættið umsækjandanum eða leitast við að fá því þjónað til bráðabirgða á annan hátt. Greiði meiri hluti kjörfundarmanna atkvæði fyrir því, að embættið verði veitt umsækjanda, fær umsækjandi veitingarbrjef landsstjórnarinnar fyrir því. Óski meiri hlutinn embættinu þjónað til bráðabirgða, fer stjórnin, að svo miklu leyti sem henni er unnt, eptir óskum fundarins um prestsþjónustu.

19. gr.

Enginn, er kosið hefur skriflega, er skyldur til þess að skýra frá því fyrir rjetti, hvernig hann hafi neytt atkvæðisrjettar síns, hvers kyns sem mál það er, sem hann er krafinn til vitnisburðar í.

20. gr.

Hvorki kjörstjórnarmaður nje nokkur annar, sem í kosningarstofunni er staddur, má beinlínis eða óbeinlínis hvetja nokkurn kjósenda meðan á kosningargjörðinni stendur, til þess að kjósa einn umsækjanda öðrum fremur, nje heldur má kjörstjórnarmaður skýra frá því, er hann kann að hafa orðið áskynja um í kosningarstofunni, að því er atkvæðagreiðslu kjósenda snertir.

Brot gegn ákvæðum þessum varða fangelsi, ekki skemmra en einföldu fangelsi í viku eða sektum, ef málsmætur eru, þó eigi undir 20 kr.

Önnur brot gegn lögum þessum varða allt að 200 kr. sektum til prestalaunasjóðs.

21. gr.

Landssjóður stendur straum af útbúningi kjörseðla og útvegum atkvæðakassa til hvers prófastsdæmis. Öðrum kostnaði við prestskosningu skulu sóknarnefndir jafna niður á alla atkvæðisbæra safnaðarmenn í prestakallinu. Eindagi á því gjaldi er 14. dagur frá því að niðurförðun var auglýst á kirkjufundi. Kæru út af fjárheimtu þessari má bera upp á hjeradsfundi og ræður fundurinn því máli til lykta. Rjett er að taka gjald þetta lögtaki.

22. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1908 og eru lög nr. 1, frá 8. jan. 1886, um hluttöku safnaða í veitingu brauða, jafnframt úr gildi gengin.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalínuborg, 16. nóvember 1907.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Frederik R.

(L. S.)

H. Hafstein.

§ 18.

Nr. 28.
16.
Novbr.

Har kun en Ansøger, der opfylder Betingelserne for at beklæde et Præsteembede i Folkekirken, meldt sig til et Præstekald, skal Valgbestyrelsen ikke desto mindre indvarsle til et Valgmøde i Præstekaldet, men Valgbestyrelsen indhenter da alene de mødtes mundtlige Erklæring, om Kaldet skal bortgives til denne Ansøger, eller om det indtil videre skal søges betjent paa anden Maade. Stemmer da Majoriteten af de mødte Menighedsmedlemmer for, at Embedet bortgives til Ansøgeren, faar denne Kaldsbrev til samme hos Regeringen. Ønsker Majoriteten Embedet kun betjent midlertidig, forholder Regeringen sig, for saa vidt muligt, med Hensyn til Kaldets Betjening efter Mødets Ønsker.

§ 19.

Ingen, som skriftlig har afgivet Stemme, er pligtig for Retten at opgive hvorledes han har stemt, hvilken Slags Sag det end er, hvori hans Vidneforklaring afkræves ham.

§ 20.

Hverken noget Medlem af Valgbestyrelsen eller nogen anden, som befinder sig i Valglokalet, maa direkte eller indirekte under Valghandlingen opmuntre nogen Vælger til at stemme paa en Ansøger fremfor en anden, ej heller maa noget Medlem af Valgbestyrelsen forklare, hvad han maatte have faaet Nys om i Valglokalet, for saa vidt angaar Vælgernes Stemmegivning.

Overtrædelser af disse Bestemmelser straffes med Fængsel ikke under en Uges simpelt Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøder, ikke under 20 Kr.

Andre Overtrædelser af denne Lov straffes med Bøder indtil 200 Kr. til Præstelønningsfonden.

§ 21.

Forfærdigelsen af Stemmesedler og Anskaffelsen af Stemmekasser til Provstierne bekostes af Landskassen. Andre Omkostninger ved et Præstevalg skulle Sogneudvalgene paaligne alle stemmeberettigede Menighedsmedlemmer i Præstekaldet. Denne Ydelses Forfaldsdag er den 14. Dag efter at Paaligningen er bleven bekendtgjort paa et Kirkemøde. Klager i Anledning af denne Paaligning kunne foredrages paa et Herredsmøde, der endelig afgør Sagen. Denne Ydelse kan inddrives ved Udpantning.

§ 22.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1908, og samtidig ophæves Lov Nr. 1 af 8. Januar 1886 om Menighedernes Medvirkning ved Besættelsen af Præstekald.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 16. November 1907.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

(L. S.)

H. Hafstein.

Islands Ministerium, den 16. November 1907.

H. Hafstein.

Ólafur Halldórsson.